№ 157. Wtorek 13. Lipca 1858. Rok wydania 48.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 11. lipca. Dnia 10. b. m. 1858 roku wyszedł z c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu i został rozesłany XXVI. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 98. Rozporządzenie ministeryum handlu z 24go czerwca 1858, ważne we wszystkich krajach koronnych, gdzie obowiązującym jest najwyższy patent względem handlu obnośnego z 2. września 1852, co do udzielania konsensu mieszkańcom powiatu Cabor w Kroacyi na obnośny handel surowemi koralami.

Nr. 99. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z 29. czerwca 1858, z wyjaśnieniem przepisów z 23go lutego 1854, nr. 50 Dz. ust. p. i z 13. kwietnia 1855 nr. 70 Dz. ust. p., wydanych dla niektórych krajów koronnych, któreto przepisy rozciąga się zarazem na koronne kraje Czechy, Austryę powyżej Anizy i Salzburg.

Nr. 100. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z 30go czerwca 1858, ważne w krajach koronnych Austryi powyzej i ponizej Anizy, w Styryi, Karyntyi, Czechach, Morawii, Szląsku, Galicyi i Lodomeryi i na Bukowinie, względem konsensów politycznych na rozdrobianie korpusów tabularnych.

Nr. 101. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 30. czerwca 1858, ważne w całej monarchii, względem użycia nadwyżki kar pieniężnych za przekroczenie celne.

Sprawy krajowe.

(Mianowanie. — Wiadomości bieżące z Wiednia. — Zapas srebra. — Wyjazd Arcyksięcia Karola Ludwika do Bawaryi. — Nagroda autorom. — Kolej żelazna z Teplic do Karlsbadu. — Doniesienia misyi chartumskiej.)

Wiedeń, 10. lipca. Jego Excelencya minister wyznań i nauk mianował suplenta przy gimnazyum w Przemyślu, *Atanazego Dobrzańskiego*, rzeczywistym nauczycielem gimnazyalnym z pozostawieniem go tymczasowo przy tym samym zakładzie naukowym.

— Jego królewiczowska Mość wielki książę Meklenburg-Schwerin odjechał przedwczoraj inkognito pod nazwiskiem hrabiego Rastede z Bodenbachu do Wiednia.

Według wydanego rozporządzenia niemożna zaprzeczyć prawa wywłaszczenia i gdy chodzi o telegraficzne i inne publiczne środki komunikacyjne a to ze względu na publiczną potrzebę.

— Na posiedzeniu z dnia 30. czerwca b. r. przedłożył burmistrz miasta Wiednia Dr. Seiller radzie gminy sprawozdanie z komunalnej administracyi w ostatnich pięciu latach to jest od 1853 do 1857 roku; i wylicza wszystkie czynności, które świadczą, jak wielkie było działanie miejskiej administracyi i w jak rozmaitych stosunkach; zbiera przytem wszystkie wypadki, na które administracya szczególnej zwracała uwagę.

— Do narodowego banku napływają ciągle zapasy srebra, a tam z ostatnich dni rachunek przynieść miał więcej jak 4 miliony złotych reńskich w wexlach.

— Jego cesarzew. Mość Arcyksiążę Namiestnik *Karol Ludwik* i Arcyksiężna *Margareta* odjechali dnia 5. b. m. z Inspruku do Possenhofen. Jego cesarzew. Mość wydał 29. z. m. następujące pismo do przełożonych akademii Ferdynanda w Inspruku:

„Dla zachęcenia młodszych talentów poświęcających się badaniu dziejów ojczystych, widzę się być spowodowanym do wyznaczenia nagrody dwudziestu pięciu dukatów za najlepszą rozprawę, przydatną do umieszczenia w czasopismie akademickiem, a której przedmiot odnosiłby się do jednego z ważniejszych okresów historyi tyrolskiej. Oznaczenie tego okresu historycznego i osądzenie przyszłych wypracowań poruczam akademii.“

— Na posiedzeniu administracyjnej rady kolei żelaznej Aussig-Teplickiej, zwrócono między innemi uwagę na dalsze pociągnięcie tej kolei ku Karlsbadowi. Tymczasem poprowadzą kolej do Komotaw, ażeby tam przygotować jej połączenie z koleją Annabergską, na której wytknięcie uzyskał już komitet najwyższą koncesyę. Wytyczenie kolei od Teplic do Komotaw rozpocznie się temi dniami a odnośne wypracowania będą jeszcze w ciągu tego roku przedłożone wysokiej administracyi państwa do rozpoznania.

— Nowy prowikaryusz, Mateusz Kirchner w Chartum pisze dnia 6. maja: „W połowie stycznia płynąłem okrętem „Stella matutina“ na Nilu do górnych stacyi. Towarzyszyli mi imx. Beltrame, Oliboni, Melotto i Coniboni z instytutu D. N. Mazza w Weronie. W mieście Świętego Krzyża nie zastałem już ix. Mosgana przy życiu; umarł 24. stycznia. Czterej wielebni misyonarze pozostali na tej stacyi. Gdym przybył do Gondokoro, pogrzebano kilkoma dniami wprzódy pana Antoniego Ueberbacher. Umarł 22. lutego na febrę. Z początkiem kwietnia stanąłem znowu w mieście Krzyża Świętego. Tymczasem zabrała tam febra 26. marca pana Oliboni. Przybywszy do Chartum dnia 1. maja, dowiedziałem się, że na nieszczęście choroba zabrała nam także jeneralnego wikaryusza Gostnera, który był „prawą ręką misyi.“ Drudzy ośmiu misyonarzy i świeccy są zdrowi.

Ameryka.

(Kongres konfederacyi argentyńskiej. — Oświadczenie republiki Buenos-Ayres.)

Argentyńska konfederacya. P. Urquiza zagaił dnia 20. maja kongres argentyńskiej konferencyi, w mowie wstępnej wystawia przyjażne stosunki z Brazylią od czasu zawarcia pogranicznej i handlowej umowy; nadmienia, że konwencya Paraguaju względem regulacyi żeglugi na rzekach pogranicznych, powstała jedynie za pośrednictwem argentyńskiej konfederacyi i że Argentynia właściwie zagodziła wojnę między Brazylią a Paraguajem.

W rocznicę ogłoszonej niezawisłości zjednoczonych prowincyi Rio de la Plata miał jenerał Urquiza wielki przegląd armii, która miała liczyć 13.000 ludzi pod bronią.

Buenos-Ayres, 28. maja. Rząd przedłożył izbom projekt ustawy w sześciu artykułach względem wyznaczenia stanowiska jakie Buenos-Ayres zajmować ma w obec argentyńskiej konfederacyi. W tym projekcie oświadcza rząd, że państwo Buenos-Ayres jak pierwej tak i teraz stanowi zawsze nierozdzielną cząstkę argentyńskiej republiki i obstaje stanowczo przy swym zamiarze ukonstytuować się w jedyny i nierozdzielny naród z pobratymczemi prowincyami, a to na zasadzie przez jeneralny kongres w 1816 roku wydanego oświadczenia niezawisłości zjednoczonych państw Rio de la Plata; że jeśli są temu przeszkody, a szczególnie owa konwencya, by każda prowincya przez dziesięć lat składała „odrębną republikę“ — Buenos-Ayres oświadcza swoją gotowość, nietylko układać się względem środków dla utorowania drogi do powtórnego połączenia, ale oraz wszelkie ponieść ofiary; że Buenos-Ayres i przy tem swem nowem zebraniu prowadzić się będzie jak potąd polityką pokoju i braterstwa, że nie zawrze żadnych internacyonalnych kompromisów, które mogłyby szkodzić połączeniu, owszem że trzymać się będzie niniejszej deklaracyi obwołującej „status quo.“

Hiszpania.

(Mianowania.)

Madryt, 1. lipca. Dziennik *Clamor publico* pisze za wynisieniem marszałka O'Donnella ministra prezydenta zostali mianowani: marszałek Concha jenerał-kapitanem, a margrabia de la Veja de Armijo cywilnym gubernatorem Madrytu. Zaś jenerał-kapitanem Katalonii mianowano jenerała Dulce; Walencyi, jenerała Echague; Andaluzyi, jenerała Lemery; Aragonii, jenerała Makroon. Jenerał-dyrektorem piechoty został jenerał Ros de Olano, konnicy jenerał z Javala, a artyleryi jenerał Pavia. Na miejsce jenerała Mesiny szefa wojskowej świty Króla, wstąpił jenerał Sanz.

Anglia.

(Nowiny dworu. - Królowa w obozie pod Aldershot. — Mianowania. — Wojska do Indyi. — Posiedzenie z 5. lipca. — Rocznica niepodległości Amerykanów. — Zmniejszenie wychodźtwa. — Wiadomości bieżące.)

Londyn, 7. lipca. Królowa i książę Albert zjechali przedwczoraj wieczór o godzinie 6tej w towarzystwie księżniczek Aliki i Heleny do obozu pod Aldershot. Książę Małachowy oddał Królowej wizytę w pawilonie królewskim i był na wieczerzy u dworu.

Wczoraj zrana kazała Królowa stojącej w Aldershot dywizyi odprawiać musztry w obec księcia Małachowy, a godzinie 3. powróciła do król. pawilonu.

— *London Gazette* donosi: Jenerał-major sir Hugh Henry Rose i Maharadża Dżung Bahadur Kunwar Ranadzi, dowódzca oddziału Gurków, zostali mianowani kawalerami wielkiego krzyża orderu Bath.

— Wczoraj odszedł 1. i 3. batalion piechoty z Chatham do Gravesend, zkąd okrętem „Eastern Monarch" odpłynęły do Indyi.

— Na posiedzeniu *izby wyższej* z 5go lipca oświadczył lord *Derby*, że medale za służbę w Indyach, oprócz osobnych sprzączek za Delhi i Luknow wkrótce będą rozdawane. Wiadomość o nadaniu parostwa sir Collin-Campbellowi, dlatego nie umieszczono jeszcze w gazecie, że sir Collin nie wybrał sobie potąd tytułu. Po załatwieniu niektórych spraw miejscowych przystąpiono z porządku dziennego do obrad w komitecie nad bilem o Żydach lorda Lucan'a. — Hrabia *Clancarty* wątpi o tem, czy Jej Mość Królowa zechce bil ten sankcyonować. Również domaga się rękojmi i zabezpieczenia się przeciw szkodliwemu wpływowi prawodawców żydowskich na sprawy kościoła anglikańskiego. Książę *Malborough* popiera to żądanie z uwagą, że w razie przeciwnym byłoby stanowisko Żydów lepsze nawet niż katolików. Lord *Redesdale* utrzymuje, że zmiana ta powinnaby wyniknąć z aktu parlamentowego a nie z rezolucyi. Lord *Derby* upewnia, że królowa nie odmówi sankcyi bilowi, tudzież, że sam już zrobił lorda Lucan'a uważnym na niektóre konieczne poprawki bilu, i które poźniej będą poczynione. Wyjaśnia następnie właściwe znaczenie bilu. W razie gdyby korona nadać miała parostwo jakiemu starozakonnemu, to nastąpi to zawsze z tem wyraźnem oznajmieniem, że parowi nowemu wzbroniony ma być prawnie wstęp do izby wyższej, pokądby większość lordów nie uchwaliła rezolucyi względem uwolnienia nowo-mianowanego od chrześciańskiej roty przysięgi. Również nie obowiązywał bil lorda Lucan'a i izby niższej stale do przyjmowania członków nie chrześciańskich. Rezolucya ma bowiem moc obowiązującą tylko na ciąg parlamentu jednego: i może łatwo zniesiona być rezolucyą przeciwną. Przy powszechnym wyborze do parlamentu roztrząsać będą zapewne sprawę o żydach w całym kraju, a gdyby głos narodu oświadczył się przeciw przypuszczeniu żydów, natenczas nowa izba niższa naprawiłaby zapewne błąd dawniejszy, i nie wznowiłaby rezolucyi swych poprzedników. Nie widzi nic więc w tem złego, jeżli izbie niższej przedłożą powody, dla których izba wysza obstaje przy swych poprawkach do bilu przysięgi. Hrabia *Harrington* przedłożył następnie petycyę, by stanęła ustawa obowiązująca do poddania się nowym wyborom tych członków parlamentu, którzyby pożyczkę zagraniczną zaciągnęli.

— Ośmdziesiątą drugą rocznicę niepodległości Zjednoczonych Stanów obchodzili przedwczoraj tu Amerykanie wielką ucztą, na na której znajdowało się blisko 150 osób. Prezydował jenerał Robert B. Campbell, konzul Zjednoczonych Stanów w Londynie. Po prawej stronie siedział amerykański poseł p. Dallas. Salę przyozdabiały gustownie, amerykańska chorągiew z gwiazdami i angielski pawilon, równie jak wizerunki jenerała i lady Washington, oraz portret królowej Wiktoryi, który Jej Mość królowa raczyła najłaskawiej pożyczyć Amerykanom na tę ucztę. Pierwszy toast spełniono na cześć uroczystości "obchodzonej rocznicy," drugi na cześć prezydenta Buchanana, trzeci, który przyjęto z wielkiem uniesieniem, na cześć królowej Wiktoryi, czwarty, który wychylono w milczeniu, na cześć pamięci Washingtona; następujące wnoszono na cześć p. Dallas i dyplomatycznych zastępców Zjednoczonych Stanów.

— Ponieważ niestety okazało się, że kamień, z którego budowane są gmachy parlamentu, trupieszeje na wielu miejscach, zamierzają zatem, użyć patentowanej mieszaniny Mra. Szerelmy, ażeby tym sposobem zapobiedz dalszemu zepsuciu kamienia.

— Liczba wychodźców z zjednoczonego królestwa wynosiła według urzędowych wykazów w ostatnim roku 212.875 osób, okazuje się zatem w stosunku do dwóch upłynionych lat mały przybytek, ale w stosunku do przeciętnej liczby w czterech latach t. j. od 1851 do 1854 roku zmniejszenie o 126.649. Powodem tego zmniejszonego wychodźtwa jest niezawodnie lepsze położenie Irlandyi, rekrutacya do Indyi i podwyższenie roboczej płacy.

Francya.

(Pobyt Cesarza w Plombières. — Wiadomości bieżące. — Nowy poseł hiszpański. — Konferencye.)

Paryż, 7go lipca. Jak donosi *Monitor*, przebywa Cesarz w Plombières w najlepszem zdrowiu, pracuje zrana, po południu używa przechadzki, a przytem zajmuje się gorliwie podziałem lasów, to jest odgraniczeniem lasów rządowych i gminnych. Już od dwudziestu lat przewleka się ta ważna sprawa, osobliwie w departamentach wschodnich, ale teraz na rozkaz Cesarza, uskuteczniono już podział w wielu miejscach. W ostatnich dniach naradzał się Cesarz w tej mierze z jeneralnym dyrektorem lasów, panem Forcade.

— Hrabia Persigny, który jak wiadomo odjechał do Londynu, ma doręczyć królowej angielskiej program uroczystości przygotowanych w Cherbourgu.

— Jak donosi dziennik *Union Bretonne*, odpłynie książę Jerzy saksoński we wrześniu z Nantes de Lizbony, dla zawarcia ślubów małżeńskich z Infantką Maryą Anną.

— Pomimo nadzwyczajnie niskiego stanu wody na Sekwanie, zawinął dziś z Londynu okręt „Seine et Tamise" ze znacznym ładunkiem do portu paryskiego „Sainct Nicolas" (pod Luwrem).

— Na miejsce księcia Rivas hiszpańskiego posła w Paryżu, wstąpi jak słychać, znowu jenerał Serrano, którego małżonka jest, jak wiadomo, w wielkich łaskach Cesarzowej Eugenii. Książę Napoleon przyspieszył z powodu nowych funkcyi jakie obejmuje, swą podróż do Limoges dla otwarcia centralnej wystawy. Telegraficzną depeszą oznajmiono prefektowi departamentu Haute Vienne, że książę przybędzie już w przyszłą niedzielę.

— Przygotowania na uroczystości przyjęcia w Cherbourgu przyspasabiają się daleko okazalsze od chwili, gdy przybycie Jej Mości Królowej Anglii zostało oznajmione.

— Tak dalece zgadzają się na podstawy organizacyi księztw Naddunajskich, że utrzymują powszechnie, iż dzisiejsze w Etiolles u hrabi Walewskiego odbywające się posiedzenie, będzie może w tej mierze ostateczne. Po dzisiejszem posiedzeniu mają mieć pełnomocnicy ferye na miesiąc albo sześć tygodni, zdając redakcyę regulaminu księztw Naddunajskich osobnej komisyi. Podczas tej przerwy w obradach konferencyi, odjedzie Fuad Basza do Londynu układać się o pożyczkę dla Porty. Turecki komisarz otrzymał już w tej mierze propozycyę znacznego domu bankowego, warunki jednak były tak uciążliwe, że propozycyi nie przyjął.

— Fuad Basza zamówił we Francyi na rachunek tureckiego rządu wielką ilość perkusyjnych karabinów.

Belgia.

(Powrót króla z Londynu.)

Bruxela, 7go lipca. Król przybył wczoraj z familią do Ostendy, gdzie kilka dni zabawi.

— Wczoraj otworzone zostały w całym kraju rady prowincyonalne.

Szwajcarya.

(Układy względem poboru cła. — Zgromadzenie wielkiej rady związkowej. — Konstytucya neuenburska ukończona. — Cesarz Napoleon w Arenenberg spodziewany.)

Rada związkowa przystąpiła do projektu, którym wspólnie zajmuje się teraz Francya, Sardynia i Szwajcarya w sprawie zrzeczenia się poboru cła na granicy od internacyonalnych przesyłek towaru, lecz by natomiast odbierano cła te w miejscu ostatecznego przywozu towaru, a co byłoby znaczną ulgą i z korzyścią dla obrotu handlowego.

— Zgromadzenie związkowe zagajono bez wszelkiej uroczystości w nowym ratuszu związkowym. Prezydentem rady narodowej został pułkownik Stehelin z Bazylei; wice-prezydentem Peyer-Imhof z Szafuzy; prezydentem rady Stanów Niggeler z Berny, a wice-prezydentem Briatte z Waadt.

Z Szwajcaryi 5. lipca. Neuenburgska rada konstytucyjna pracowała z wielkim pospiechem i rzeczywiście ukończyła przedwczoraj swe prace. Nowa konstytucya została przyjęta w całości, większością głosów 69 przeciw 27 głosom. Oprócz już wymienionych zawiera następujące uchwały: bezpłatność elementarnej nauki, założenie kantonalno-agronomicznej szkoły, wydanie handlowej i leśnej ustawy i ułatwienie nabycia obywatelstwa. Dochody z kościelnych dóbr, które w 1848 roku połączono ze skarbem państwa, mają być obracane na pierwotnie przeznaczony użytek. Równocześnie ustanowiono artykuł, według którego wszystkie korporacye pod nazwiskiem „Bourgeoisies" albo „Communes," otrzymają na przyszłość tylko nazwę „Communes."

Bazylea, 2go lipca. Z cesarską koroną i oznaczeniem nazwiska „N" wysłano temi dniami niemniej jak 70 cetnarów pakunku do posiadłości Ludwika Napoleona do Arenenberg i zapłacono od tego pakunku najwyższą taryfę po 15 franków od cetnara, a to, by nie otwierać paki.

— Pułkownik Barman wydał już zapowiedzianą broszurę o dyplomatycznych układach w neuenburgskiej kwestyi. Sądzą, że sprawi wrażenie w związkowem zgromadzeniu.

Włochy.

(Poseł hiszpański zawierzytelniony. — Wiadomości bieżące. — Nowe wybory sardyńskie. — Kolegium dyplomatyczne. — Ferye parlamentu.)

Turyn, 6. lipca. J. M. Król przyjmował wczoraj na posłuchaniu nowo-mianowanego posła hiszpańskiego, Don Acala Galiani di Villavicencio, dawniejszego ministra marynarki, który mu wręczył wierzytelne swe listy.

— W Genuy nie robią sobie podobno wielkich nadziei co do uzyskania wynagrodzenia w sprawie „Cagliari," gdyż na korzyść majtków zbierają subskrypcyę.

— Uzupełniające w Sardynii wybory, które przypaść mają dnia 11. b. m., mają dość wielkie znaczenie, a rozmaite stronnictwa usiłują wszelkim sposobem utrzymać swych kandydatów. Dlatego też i wypadek tych wyborów będzie wielostronny i nie zdoła wyjaśnić dokładnie usposobienia mieszkańców tamtejszych.

— Członkowie kolegium mianowanego do roztrząsania dyplomatycznych kwestyi spornych, naradzali się nad tem powtórnie, czy też w sprawie okrętu „Cagliari" należałoby się domagać wynagrodzenia, lecz potąd nie uchwalono nic stanowczego. Dalsze obrady w tej mierze przypaść miały dnia 4. b. m.

— Zdjęto już chorągiew z zabudowania izby drugiej, a która zwykle tak długo na niem powiewa, pokąd tylko trwają posiedzenia tej izby; na gmachu senackim tkwi ona wprawdzie potąd jeszcze,

lecz za kilka już dni będzie także zdjęta, a równocześnie zaczną się także i ferye parlamentu.

Niemce.

(Wyjazd hrabi Chambord. — Sprawa holsztyńska.)

Z **Frankfurtu** donoszą pod dniem 6. lipca: Jego królew. Mość hrabia Chambord opuścił po 10dniowym pobycie nasze miasto przedsiębiorąc podróż Renem, która ma się rozciągnąć aż do Holandyi. Pogłoska, jakoby hrabia miał na kilka tygodni zjechać do wód sąsiednich w Wiesbaden lub Ems, nie potwierdza się. W Frankfurcie odwiedzało hrabiego wielu Francuzów, jak mówią do 500 osób. Pomiędzy nimi widziano także kilku reprezentantów i zwolenników tak zwanego skojarzenia (fusion).

W sprawie Holsztynu i Lauenburga pisze *Neue Hann. Ztg.*: „Od gabinetu duńskiego w Kopenhadze nie nadeszła dotąd jeszcze żadna odpowiedź na ultimatum sejmu związkowego, i niektórzy utrzymują, że albo wcale już nie nadejdzie, albo będzie znowu dwuznaczna i wymijająca. Co bądź jednak nastąpi, niechaj rząd kr. duński nie liczy na dłuższe odwlekanie tej sprawy, ani też na niedokładne dopełnienie warunków, jakie założył związek w uchwale swojej z 11. lutego. Zupełna zgodność wszystkich rządów niemieckich w tej sprawie podaje rękojmię, że związek niemiecki będzie działać stanowczo i z całą powagą wystąpi w obronie praw tych obudwu księstw niemieckich“.

Szwecya i Norwegia.

Chrystyania, 3. lipca. Dnia 29. z. m. skondemnował tutejszy sąd niższy duchownego tutejszej gminy katolickiej, Księdza Lichtle, że wbrew §. 2. ustawy o dysydentach z 16. lipca 1845, zaniedbał wpisać do rejestru gminy nazwiska pewnej kobiety, która w jego parafii przeszła na wyznanie katolickie. Skazano go na karę pieniężną 100 talarów.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Regulacya obligów dawniejszych. — Rozpoznanie hidrograficzne Ładogi. — Doniesienia z nad Amuru.)

Warszawa, 4. lipca. Na mocy cesarskiego ukazu ma rządowa komisya spraw wewnętrznych jak najspieszniej rozpoznać i wykazać pochodzące z liwerunku produktów dla rosyjskiego wojska, które w latach 1815 i 1816 powróciło z Francyi, i dotychczas niezaspokojone pretensye mieszkańców Królestwa Polskiego; za uznane prawnemi pretensye należy wydać rewersa, i przyjmować je zamiast gotówki przy spłacaniu zaległych podatków publicznemu skarbowi, równie jak rewersa dawnej centralnej likwidacyjnej komisyi królestwa. — Wydanem w imieniu Cesarza rozporządzeniem rady administracyjnej z 16. kwietnia przedłużono nadany żydom tymczasowie przywilej szynkowania od 1. lipca b. m. (w którym się zakończył) aż do 30. czerwca 1859.

Do Schlüsselburga zawinął w maju transportowy okręt „Ładoga“ z załogą 12 oficerów i 70 szeregowców, którzy w pobliżu miasta założyli obóz i zajmują się dokładnem hydrograficznem rozpoznaniem jeziora Ładogi. Podobne rozpoznanie i to tylko powierzchownie odbyło się w roku 1765, a nawet względem uścia Newy nie ma dotychczas dokładnej mapy.

W Nowym Yorku wybudowano na rachunek Rosyi dwa okręta transportowe „Japanese“ i „Światło księżyca“, i obydwa odpłynęły na uścia Amuru. Prawdziwie zadziwiające, tak pisze *Schles. Ztg.*, są najnowsze ztamtąd odebrane wiadomości. Przeszłego lata szukano linii na kolej żelazną, i znaleziono dolinę, która przerzyna góry i ułatwia założenie kolei żelaznej. Równocześnie znaleziono lasy dostarczające dobrego budulcu na okręta. W takim składzie rzeczy zaczęto tam budować parопływy, a prócz tego sprowadzono z Ameryki wszelkie potrzebne narzędzia do wystawienia fabryki maszyn, w którejby można budować parопływy o sile 1000 koni. Dnia 18go grudnia w dzień św. Mikołaja obchodzono piątą rocznicę założenia miasta, i zaczęto budować pierwszy szoner wojenny, który otrzymał nazwę „Perwaja“. Rząd zamyśla więc założyć na tych wodach znaczną siłę morską, i Rosya zabezpiecza sobie przezto stanowczy wpływ na los Azyi wschodniej. Stosunki handlowe z Amerykanami są ciągle bardzo ożywione, a niechże brzegi Amuru będą lepiej zaludnione, wtedy na tej 3000 wiorst spławnej rzece rozwinie się niezmierna komunikacya. Rozwinięcie to opoźnia potąd jedynie niezmierna odległość, która bardzo utrudnia komunikacyę z środkiem państwa.

Księstwa Naddunajskie.

(Przyjazd księcia Pruskiego.)

Z **Giurgewa** piszą pod dniem 3. b. m.: Jego królewiczow. Mość Adalbert, pruski książę, przybył tu pod imieniem hrabi Ravensburg pospiesznym parostatkiem towarzystwa parowej żeglugi na Dunaju „Szecheny“, ale pomimo swego incognito przyjmowany był jak najświetniej z rozkazu kajmakama księcia Ghiki. Jego królewiczowska Mość oświadczył przy tej sposobności ajentowi rzeczonego towarzystwa w najłaskawszych wyrazach, że nigdy jeszcze i na żadnych wodach nie odbywał tak przyjemnej i tak spiesznej podróży.

Sir Henry Bulwer, angielski poseł przy tureckim dworze odjechał parostatkiem tego samego towarzystwa do Gałaczu, gdzie równie jak na innych stacyach przyjmowano go bardzo świetnie.

Turcya.

(Zagodzenie rozruchów na Kandyi.)

Konstantynopol, 30. czerwca. Sytuacya polityczna jest nieodmienna; czynność w dyplomacyi stała się spokojniejszą. Liczne pułki powołano z Azyi do Konstantynopola. Pogłoska o podróży Sułtana do Paryża jest bezzasadną.

Doniesienie z Kaney z 20. czerwca zawiera obszerne szczegóły o zagodzeniu tamtejszych rozruchów. Położenie było już bardzo przykre, niedowierzanie między chrześciańską i turecką ludnością doszło wysokiego stopnia, i obawiano się smutnych wypadków w chwili, gdy przybyli tureccy komisarze, rozpoczęli też natychmiast w domu rządowym obrady. Widziano, jak odchodził i ciągle i przychodził biskup z Ikrositias, który między włościanami i najwyższą władzą pośredniczył, zawiadamiał włościan o usposobieniu najwyższej władzy, a władzom przedkładał prośby ludności chrześciańskiej.

Dalsze układy prowadził chrześciański urzędnik Porty nazwiskiem Adossides, który uzbrojonym hufcom przedstawiał, że komisarze nie mogą przystać na żądanie złożenia gubernatora z urzędu i na wdanie się konzulów zagranicznych; następnie wezwał ich, ażeby dla dalszego porozumienia się wyprawili kilku delegowanych do komisarzy. Temu odmówili włościanie dodając, że przy tak ważnych dla nich układach muszą być wszyscy obecni. Wkońcu zastosowali się jednak i wyprawili delegatów, z którymi potem za przywołaniem prymatów rozpoczęto obrady. Jedną część podanych przez włościan warunków, jako niesłuszne odrzucono, na drugą zaś przyzwolono, a grecki sekretarz gubernatora ułożył je w prośbę.

Gdy delegowani zażądali, ażeby ten dokument dla stanowczego przyzwolenia pokazano ich pełnomocnikom, oświadczyli wzręcz im komisarze, że to ubliżyłoby powadze rządu. Wtedy zażądali delegowani jeszcze tylko tego, ażeby w miarę, jak uzbrojeni włościanie rozchodzić się będą, powracali także do włości familie tureckie, które się do miast schroniły; w zakład za bezpieczeństwo ich chcieli oddać swe dzieci. Na to oświadczyli prymaci tureccy, że poprzestaną na zaręczeniach i podpisach najznakomitszych Greków. Pomimo to powiodło się nieprzyjaciołom publicznego spokoju rozszerzaniem złowrogich pogłosek podjudzić na nowo niedowierzanie w obu partyach, a najbardziej w ludności chrześciańskiej. Aż gdy się Vely Basza sam w towarzystwie komisarzy udał do uzbrojonych włościan, i przedłożył im, że dla własnego dobra powinniby zachować spokój, dali się nareszcie nakłonić do rozejścia. Od tego czasu nie była już spokojność zaburzona.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych foraliów, jakie były w drugiej połowie czerwca b. r. na targach w obwodzie Lwowskim, Złoczowskim, Żółkiewskim, Przemyskim, Sanockim i Czortkowskim.

	Obwód											
	Lwów		Złoczow		Żółkiew		Przemyśl		Sanok		Czortkow	
	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.
	mon. konw.											
Mec pszenicy . . .	2	34	2	18	2	36	2	37	2	53	2	15
„ żyta . . .	1	35	1	26	1	30	1	40	2	7	1	36
„ jęczmienia .	1	21	1	15	1	16	1	23	1	43	1	11
„ owsa . . .	1	9	.	52	1	5	1	11	1	17	.	55
„ hreczki . .	1	33	1	29	1	26	1	42	.	.	1	25
„ kukurudzy .	.	.	2	6	.	.	.	.	.	.	1	49
„ ziemniaków .	.	22	.	29	.	.	.	55	1	30	.	46
Cetnar siana . . .	.	46	.	47	1	2	.	58	1	4	1	7
„ wełny . . .	.	.	.	.	100	.	90	.	.	.	.	.
„ nasienia konicza	.	.	.	.	.	.	15	.	.	.	40	.
Sąg drzewa twardego	6	47	5	50	5	17	7	36	6	8	7	.
„ „ miękkiego	4	37	4	32	4	3	5	38	3	56	5	.
Funt mięsa wołowego	.	4	.	$5^2/_5$	.	$4^4/_5$	.	$6^1/_5$	.	6	.	4
Mas okowity . . .	.	40	.	37	.	25	.	30	.	36	.	22

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 10. lipca. Król gr·cki przybył tu wczoraj wieczór parопływem Ottone z Wenecyi, a dziś zrana odjechał koleją żelazną w dalszą podróż do Wiednia.

Wenecya, 9. lipca. Jego Mość Król Grecyi przybył tu znowu dziś zrana, zwiedził kościół Agli Scalzi, i po oddaniu wizyty Jej Cesarzew. Mości Arcyksiężnie Charlotte odjechał o godzinie $11^1/_2$ przed południem do Tryestu.

Medyolan, 10. lipca. Handel jedwabiem ożywia się coraz więcej.

Paryż, 9. lipca. Jutro ma nastąpić dziewiąte posiedzenie konferencyi. Podług najnowszego wykazu bankowego pomnożył się zapas gotówki o $17^1/_2$ milionów; portfeil o 44 milion., obieg banknotów o $47^1/_3$ milion., a natomiast zmniejszył się skarb państwa o 4 milion. franków.

Londyn, 9. lipca. Z Nowego Yorku donoszą pod dniem 26. czerwca: Rooseweld ma być przeznaczony ambasador do Londynu. Podług najnowszych doniesień z Utai zamyślają Mormoni znowu o krokach nieprzyjacielskich.

Turyn, 10. lipca. Hrabia Cavour przedsięweźmie za urlopem podróż do Szwajcaryi.

Genua, 9go lipca. Wczoraj skonfiskowany został znowu dziennik „Italia del Popolo".

Z Rzymu donoszą, że jenerał Goyon wyjedzie 17go b. m. w dłuższą podróż za urlopem do Francyi.

Hamburg, 10. lipca. Wczoraj nadeszła tu depesza telegraficzna z doniesieniem, że minister finansów wystąpił z gabinetu, a to dla sprzeczności zdań pomiędzy członkami gabinetu w sprawie księztw Holsztynu i Lauenburga. Biskuk Monrad ma wstąpić do ministeryum. Podług dzisiejszych doniesień z Kopenhagi ma minister spraw wewnętrznych pan Krieger objąć tymczasowo ministeryum wojny.

Kurs lwowski.

Dnia 12. lipca.

		gotówką zł.	gotówką kr.	towarem zł.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	43	4	46
Dukat cesarski	„ „	4	45	4	48
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	13	8	18
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	35	1	36
Talar pruski	„ „	1	$31^1/_2$	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	10	1	11
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	79	42	80	7
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	82	9	82	24
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	15	84	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 12. lipca.	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	—	—
„ przedał „ „ 100 po	80	—
„ dawał „ „ za 100	79	30
„ żądał „ „ za 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	—	$7^1/_8$

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 10. lipca o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $84-84^1/_{16}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% $94-94^1/_2$. Lomb. wen. pożyczki z 5% $96^1/_2-96^3/_4$. Obligacye długu państwa 5% $82^{11}/_{16}-82^3/_4$, det. $4^1/_2$% $72^7/_8-73$, det. 4% $65^1/_4-65^1/_2$, detto 3% $50-50^1/_4$, detto $2^1/_2$% $41^1/_2-41^3/_4$, detto 1% $16^1/_8-16^1/_4$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97 — —. Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 96 — — —. Detto Peszt. 4% 96 — —. Detto Medyol. 4% 95 — —. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% $94^1/_4-94^3/_4$, detto węgier. $83^1/_4-83^3/_4$, detto galic. $82^5/_8-82^7/_8$, detto siedmiogr. $82^1/_8-82^3/_8$, detto innych krajów koron. $84^1/_2-87$. Oblig. bank. $2^1/_2$% $65-65^1/_2$. Pożyczka loter. z r. 1834 308 — 310. Detto z roku 1839 $132^1/_2$ — 133. Detto z r. 1854 $109-109^1/_4$ — Renty Como $16^1/_8-16^1/_4$.

Galic. list. zastawne 4% 78—79. — Półn. Oblig. Prior. 5% $89^1/_2-89^3/_4$. Glognickie 5% $81^1/_2-82$. Obligacye Dun. żegl. par. 5% $86^1/_2$ — 87. — Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 87 — 88. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 109 — 110. Akcyi bank. narodowego 966 — 967. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. $233^3/_4-234^7/_8$. Akcye niż. austr. tow. eskomp. $117^1/_4-117^3/_4$. — Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. $89^1/_2-89^3/_4$. Detto półn. kolei $166-166^1/_4$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. $259^1/_4-259^3/_8$. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% $100-100^1/_8$. — Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 94 — $94^1/_4$ Detto cisańskiej kolei żel. 100 — $100^1/_8$. — Detto Lomb.-wen. kol. żel. $235^1/_2$ — 236 Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. $185^1/_2-186$. Detto losy tryest. $109-109^1/_4$. — Detto tow. żegl. parowej 535—536. Detto 13. wydania $102^3/_4-103$. — Detto Lloyda 345 — 350. Peszt. mostu łańcuch. 59 — 60. Akcye młyna parowego wiéd. 69—70. — Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. — Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. 79 — $79^1/_2$. Windischgrätza losy $26^1/_4-26^1/_2$. Waldsteina losy $27^3/_4-28$. Keglevicha losy $15-15^1/_4$. — Ks. Salma losy $43^3/_4-44$. St. Genois $37^1/_2-37^3/_4$. Palffego losy $39-39^1/_4$. Clarego $37^3/_4$ — 38

Amsterdam 2 m. 87 l. — Augsburg Uso $105^1/_8$. Bukareszt 31 T. $264^1/_2$. Konstantynopol 31 T. —. — Frankfurt 3 m. $104^3/_4$ l. —. — Hamburg 2 m. $76^7/_8$. — Liwurna 2 m. $104^1/_4$. — Londyn 3 m. 10 — 12. — Medyolan 2 m. 104. Paryż 2 m. $122^3/_8$. — Cesarskich ważnych dukatów agio $7^1/_8$ — $^1/_4$. Detto koron. 14 — 6. Napoleons'dor 8 11—12. Angielskie Sover. 10 12—13. Imperyał Ros. 8 22 — —. Srebro —.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 12. lipca.

Oblig. długu państwa 5% $82^{13}/_{16}$; losowane obligacye 5% —; obligacye długu państwa $4^1/_2$ % $72^{13}/_{16}$; 4% —; 3% —; $2^1/_2$ % —; pożyczka loter. z r. 1834 —; z r. 1839 $133^1/_2$; z r. 1854 $109^1/_2$; poż. nar. z r. 1854 84. Obl. banku —. Akcye bankowe 967. Akcye zakładu kredytowego 236. — Akcye kolei półn. po 1000 złr. $1663^3/_4$. Austr.-franc. akcye kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą 259; kolej żelazna lomb.-wenecka —. Akcye kolei nadciskiej —. Kolej cesarzowy Elżbiety —. Kolej połud. półn. komunikacyjna 190. Akcye żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 537. Akcye żegl. parowej Lloyda po 500 złr. —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego po 500 złr. —. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. —; detto galicyj. $82^{13}/_{16}$. detto węgierskie 84. Amsterdam — —. Augsburg $105^1/_4$. Bukareszt $264^1/_2$. Konstantynopol 475. Frankfurt $104^3/_4$. Hamburg 77. — Lipsk —. Liwurna —. Londyn 10—12. Medyolan —. — Marsylia $122^1/_8$. Paryż $122^3/_8$. — Agio duk. ces. $7^1/_8$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 12. lipca.

Hotel rosyjski: PP. Wiśniewski Henr., z Dobrzan. — Winnicki Tytus, z Sanoka. — Niezabitowski Napoleon, z Nakla.

Hotel angielski: PP. Książę Stourdza Konst. i Schindelka Paweł, doktor medycyny, z Paryża. — Kafka Jan, c. k. kom. obw., z Wiédnia.

Hotel Krynickiego: P. Porembalski Jan, z Rudawki.

Hotel podolski: P. Łokuciejowski Ludwik, z Łukawicy.

Hotel Kuhna: PP. Winogrodzki Albin, z Hłuboczka małego. — Madurowicz Jul., z Andrychowa.

Do pomieszkania prywatnego: P. Ilasiewicz Francisz., c. k. radca sądu kraj., z Czerniowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 12. lipca.

PP. Borowski Ludwik, do Krowicy. — Geismar Alexy, ces. ros. major i Br. Mengden Gust., do Rosyi. — Gołuchowski Ludw., c. k. podpor. i Słomowski August, do Krakowa. — Dulski Oktaw, do Żukowa. — Krzyżewski Mikoł., do Wiédnia. — Hr. Miączyński Mat., do Dembicy. — Pohorecki Francisz, do Polski. — Książę Stourdza Konstanty i Schindelka Paweł, doktor medycyny, do Bochan.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 10. i 11. lipca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	'''				
7. god. zrana	324.70	+ 15.0°	83.4	poł.-zachod. mi.	pochmurno
2. god. po poł.	324 22	+ 22.6°	54 1	„ sł.	„
10. god. wiecz.	324.62	+ 14 9°	69.6	zachodni „	jasno
	'''				
7. god. zrana	324.83	+ 12.7°	79 4	zachodni sł.	jasno
2. god. po poł.	324.60	+ 19 4°	54.1	„ „	pochmurno
10 god. wiecz.	323.98	+ 15.2°	78.7	„ cichy	jasno

KRONIKA.

Dnia 5. b. m. o godzinie 1. z południa ugodził piorun w Wykotach, w obwodzie samborskim, w dom tamtejszego włościanina Fedka J., i zgorzał cały dom ze stajnią i wszystkiemi sprzętami gospodarskiemi. Równocześnie rażony został piorunem brat tego samego włościanina, Olexa J., ale odratowano go po kilku godzinach.

— Czytamy w *Czasie:* Litografia *Czasu* kilku znaczniejszemi obecnie zajmuje się dziełami. Sprowadziwszy do Krakowa znakomitego malarza i rysownika widoków architektonicznych p. Stroobanta z Bruxeli, znanego z publikacyj swoich: *Les Monuments d'Architecture en Belgique* i ozdobionego medalem z wystawy paryskiej, z pomocą jego wyda wielkie dzieło X. biskupa Łentowskiego o kościele katedralnym, w formacie *in folio*, przy którym znajdować się będą widoki zewnętrzne i wewnętrzne katedry krakowskiej wraz z kaplicami i znaczniejszemi pomnikami. P. Stroobant wykonał już kilka akwarel kaplic z wielką starannością i prawdą, a roboty jego posłużyć mogą za wzór prac tego rodzaju, i zarazem staną się prawdziwą ozdobą dzieła tak znakomitego, jakiem będzie wspomniane dzieło biskupa Łętowskiego. Wielokrotnie zdejmowano już widoki katedry tutejszej, a roboty te, jedne mniej drugie więcej dokładne, znajdowały wzięcie nie tyle może ze względu na wartość artystyczną, ile raczej ze względu na przedmiot. Obu tym wymaganiom uczyni zadosyć taki artysta jak p. Stroobant, którego imię jest już dostateczną rękojmią, iż ryciny wyszłe z pod jego ręki będą prawdziwem dziełem sztuki. Niedawno wyszła również w litografii *Czasu* wielka arkuszowa rycina wyobrażająca X. biskupa Łętowskiego, roboty p. Fajansa, który go zdjął z natury podczas ostatniego pobytu swego przed kilku tygodniami w Krakowie, i wykonał z całą prawdą i wyrazistością rysów, a wykończeniem we wszystkich szczegółach. O innych robotach w zakładzie litograficznym *Czasu* nie wspominamy jeszcze, jako o rozpoczętych dopiero, a niektóre z nich wymagają bardzo długiej pracy. Dziennik nasz związany wspólnością nie samej tylko firmy i nazwiskiem właściciela z zakładem drukarskim i litograficznym, z wydawnictwami mającemi na celu postęp nauk i sztuk w kraju naszym, znajduje się w tem trudnem położeniu, że każda wzmianka o tem co z zakładu naszego wychodzi, może mieć pozór samochwalstwa; do przerwania jednak tym razem milczenia, powodują nas mylne doniesienia w tym względzie, obiegające od niejakiego czasu po pismach polskich.

— Przed dwoma niemal laty znaleziono pod Westenhofen w Bawaryi zabytki mozajkowej posadzki rzymskiej, a taraz powiodło się odszukać ciekawszy i ważniejszy jeszcze zabytek starożytności nad prawym brzegiem Dunaju między Irsching, Vohburg i Stakolding. Dwóch robotników przekopywało rów dla osuszenia tej doliny i spuszczenia wody deszczowej do Dunaju, i znaleźli do 1000 sztuk starożytnej monety złotej, z których każda jest najmniej 11 złr. wartości. Monety te są okrągłe z zagięciem w kształcie dziuba, wszystkie z jednej strony wypukłe a z drugiej zaklęsłe, i podobne do talerzyków. Na większej części tych monet widać po stronie wypukłej głowę ptasią z dużym dziobem zakrzywionym, a dokoła wieniec; niektóre są całkiem gładkie, a na czterech monetach widać głowę męzką mocno kędzierzawą. Po stronie wklęsłej znajduje się po 3, 4, 5 lub 6 kropek wypukłych, a na kilku monetach widać po stronie wewnętrznej inne znaki, jak n. p. gwiazdę po środku. Ta moneta złota pochodzi zapewne od narodu niebiegłego jeszcze w odbijaniu monet, i znaleziono ją jeszcze w kwietniu, lecz dopiero teraz ogłosili się z tem znaleźcy, sprzedawszy już do jakich 100 sztuk monety.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*